

Василевская-Березина Людмила Алексеевна, которая писала под литературным псевдонимом Днипрова Чайка родилась 1 ноября 1861 года в с. Карловка (ныне – с. Зеленый Яр Доманевского района Николаевской области) в семье священника. Детство и молодость ее прошли на Юге Украины. Окончив Одесскую гимназию в 1879 году,

Л. О. Березина начала педагогическую деятельность сначала как частная учительница, работала в сельских школах Херсонской губернии.

В 1885 г. в одесском альманахе "Нива" было впервые напечатано два стиха Днипровой Чайки („Вісточка" и „Пісня") и рассказ "Знахарка". Все три произведения были отмечены И. Франко. В этом же году она переезжает в Херсон, где ее муж занимал должность губернского статистика. Здесь она пишет стихи, рассказы, либретто детских опер. Писательница некоторое время находилась и в Крыму (1886), где появились «Морські малюнки», которые в свое время были очень популярны.

Начиная с 1887 г. писательница печатается большей частью в периодике Западной Украины (альманах „Перший вінок", журналы „Дзвінок", „Правда", „Зоря"), выпускает цикл „Морські малюнки". Особый интерес у современников и высочайшую оценку критиков вызвали стихи в прозе: „Морські малюнки", "Тень несозданных созданий", „Дві птиці", „Морське серце", „Тополя", „Хвиля".

Известна Днипрова Чайка и как детская писательница. Для детей она писала сказки, стихи, либретто детских опер („Коза-Дерева", „Краплі-мандрівниці", „Пан Коцький", „Весна-красна. Долгие года творческие связи соединяли Днипрову Чайку с основоположником украинской музыкальной культуры Н.В. Лысенко. Именно на либретто Днипровой Чайки композитор создал свои три детских оперы.

В 80-90-е годы XIX в. выходят лучшие произведения писательницы. Именно в это время под огромным влиянием "Кобзаря" Т.Г. Шевченко писательница написала поэму „Роковини". В 1903-1905 годы в Херсоне Днипрова Чайка была активным членом организации помощи политическим узникам. За пропаганду антиправительственной литературы, а также за произведения антигосударственной направленности писательница была арестована.

В 1908 г. писательница переезжает в Киев. Здесь она встречается в обществе Г.Лысенко, М. Коцюбинского, Г. Заньковецкой, А.Крымского. В 1909 г. Днипрова Чайка заболела и выехала на лечение в Одессу, где и находилась до 1911 г. Вскоре она тяжело заболела. Писать смогла уже только на протяжении 1918-1920 гг. Это были детские произведения и миниатюра "Две капельки".

Со временем переезжает к дочке Оксане в с. Гарманивку на Киевщине, где и жила до самой смерти. Умерла Днипрова Чайка 13 марта 1927 г. и похоронена в Киеве на Байковом кладбище.

Произведения Днипровой Чайки

- Дніпрова Чайка. Твори / Дніпрова Чайка. – К. : Дзвін, 1919. – 126 с. Дніпрова Чайка. Дівчина – чайка / Дніпрова Чайка. - К. : Веселка, 1968. - 12 с.
- Дніпрова Чайка. Народні пісні з голосу Дніпрової Чайки та в її записках / Дніпрова Чайка. – К. : Муз. Україна, 1974. – 215 с.
- Дніпрова Чайка. Вибрані твори / Дніпрова Чайка. - К. : Дніпро, 1987.-279 с.
- Дніпрова Чайка. Проводи Сніговика - Снігуровича : вірші, поезії в прозі, оповідання, казки, п`єси / Дніпрова Чайка. - К. : Веселка, 1993. - 271 с.
- Дніпрова Чайка. Казки. Оповідання. Вірші / Дніпрова Чайка // Література рідного краю: посібник-хрестоматія. - Миколаїв, 1994. - С. 74-108.
- Дніпрова Чайка. Епістолярна спадщина Дніпрової Чайки / Дніпрова Чайка // Слово і час. - 1997. - №2. - С. 17-19.
- Дніпрова Чайка. Дівчина – чайка : легенда / Дніпрова Чайка // Рідне слово: хрестоматія. Кн.1. - К., 1999. - С. 373-375.
- Дніпрова Чайка. Вибране / Дніпрова Чайка // Дніпрова Чайка : відома і невідома / Л. Ржепецький - Миколаїв, 2001 .- С. 12-61.
- Дніпрова Чайка. Проводи Сніговика-Снігуровича : для молодшого та середнього шкільного віку / Дніпрова Чайка ; упор., авт. передмови О. Колініченко. - К. : Школа, 2009. - 208 с. : іл.

О жизни и творчестве Днипровой Чайки

- Більчук, Б. Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // Українські та зарубіжні письменники : розповіді про життя і творчість / Б. Більчук. - Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. - С. 46-47.
- Бойченко, В. Дніпрова Чайка з Прибузького степу / В. Бойченко // Щотижня. - 1999. - 18 листоп. - С. 4.
- Бойченко, В. Крила таланту й любові! / В. Бойченко // Ленінське плем'я. - 1989. - 16 черв.
- Водяна, Л. Дніпрова Чайка / Л. Водяна // Південна правда. - 1992. - 14 берез.
- Голобородько, Я. Твори і герої Дніпрові Чайки / Я. Голобородько // Дивослово. - 2004. - №11. - С. 72-76.
- Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // Література рідного краю: посібник - хрестоматія. - Миколаїв, 1994. - С. 71-113.
- Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // Література рідного краю : письменники Миколаївщини : посібник - хрестоматія / Ред. Н.М. Огренич. - Миколаїв : Видавництво МОІПЛО, 2003. - С.26-28.
- Дніпрова Чайка з Прибузького степу // Миколаївщина в історії України : (книга для читання з краєзнавства). Ч. 2 / ред. Н. М. Огренич ; упор. В. П. Бойченко. - Миколаїв : МОІППО, 2009. - С.56-58.
- Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // Письменники Радянської України, 1917 – 1987 : бібліографічний довідник. - К., 1988. - С. 190.
- Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // Рідне слово: хрестоматія. Кн.1. - К., 1999. - С. 371-373.
- Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // 120 розповідей про письменників / Я. П. Кодлюк, Г. С. Одинцова. - К. : Наш час, 2006. - С. 38-40.
- Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // Українські та зарубіжні письменники : розповіді про життя і творчість / Б. Більчук. - Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. - С. 46-47.
- Дніпрова Чайка : [біограф. довідка] // УРЕ. - 2-е вид. - К., 1979. - Т. 3. - С. 393-394.
- Дніпрова Чайка: художні пошуки в поезії та прозі // Письменники Миколаївщини : літературно-критичні матеріали до курсу "Літературне краєзнавство": навч. посіб. / Л. В. Старовойт. - Миколаїв : Іліон, 2007. - С. 15-22.
- Зажерило, А. Дніпрова Чайка: життя і творчість. Людмила Олексіївна Березіна-Василевська / А. Зажерило // Українська література в загальноосвітній школі. - 2005. - №12. - С. 37-39.
- Камінчук, О. Поетеса у прозі, прозаїк у поезії: художня специфіка творчості Дніпрові Чайки / О. Камінчук // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2005. - №3. - С. 150-154.
- На крилах Дніпрові Чайки : до 150-річчя від дня народження Дніпрові Чайки (1861-1927) // Календар знаменних і пам'ятних дат. - 2011. - № 4. - С. 65-72. - Библиогр.: с.70-72.
- Пінчук, В. Дніпрова Чайка / В. Пінчук // Укр. літ. енциклопедія. - К., 1990. - Т. 2. - С. 74-75.
- Пінчук, В. Шануймо свої самоцвіти / В. Пінчук // Проводи Сніговика – Снігуровича : вірші, поезії в прозі, оповідання, казки, п'єси / Дніпрова Чайка. - К, 1993. - С. 5-12.
- Ржепецький, Л. Дніпрова Чайка : відома і невідома : навч. посіб. / Л. Ржепецький. - Миколаїв, 2001. - 61 с.
- Ржепецький, Л. "Мій час настане..." / Л. Ржепецький // Радянське Прибужжя. - 1996. - 29 жовт.
- Ржепецький, Л. " На славу новую..." / Л. Ржепецький // Слово Просвіти. - 1999. - № 13. - С. 11.
- Ржепецький, Л. " На славу новую" : Слова – квіти у вінок пам'яті Дніпрові Чайки / Л. Ржепецький // Український Південь. - 1998. - 10 груд.
- Ржепецький, Л. "Час мій настане..." / Л. Ржепецький // Радянське Прибужжя. - 1997. - 21 жовт.
- Щербакова, Л. Дніпрова Чайка / Л. Щербакова // Говорить і показує Україна. - 1997. - 16 жовт. - С. 5.